

Vitex agnus-castus L
 Vitex, Chaste Tree
 کف مریم
 آ ر ک و د ه (در
 آذربایجان)، فلفل
 بری یا فلفل بیابانی
 از تیره نعناعیان
 این گیاه در نواحی
 مرکزی آسیا بوده
 ولی به علت
 استفاده زیاد، به
 نواحی دیگر از جمله
 مناطقی از مدیترانه
 و جنوب اروپا راه
 یافته است. محل
 رویش گیاه در ایران
 عبارت اند از: نواحی
 مختلف البرز، تهران،
 کرج، خراسان،
 خرمشهر، کازرون،
 بعضی نقاط جنوبی
 نزدیک به خلیج
 فارس، بندر عباس،
 صالح آباد و قم.
 درختچه ای زیبا به
 ارتفاع 1/5-2 متر،
 بومی نواحی مرکزی
 آسیا، که امروزه بر
 اثر پرورش زیاد در
 نقاط جنوبی اروپا
 مانند نواحی
 مدیترانه به فراوانی
 انتشار پیدا کرده
 است. برگهای زود
 افت پنجه ای و
 منقسم با 5 تا 7
 برگچه نوک تیز و
 پوشیده از کرکهای
 پنبه ای در سطح
 تحتانی پهنک دارد.
 گلهای زیبای آن به
 رنگ آبی مایل به
 بنفش مجتمع به
 صورت سنبله دراز
 به روی یک پایه
 مشترک قرار گرفته
 اند. میوه آن شفت و
 دارای روغن بر سخت

نام علمی

نام انگلیسی
 نام عربی

نام های دیگر

تیره گیاه

مکان رویش

گیاه شناسی

و مقاوم است.
از تمامی قسمت‌های آن بوی سیب به فلفل است. شمام می‌گردد که یکی از علل نامگذاری گیاه به نام فلفل می‌باشد.
تمام قسمت‌های گیاه دارای اسانس می‌باشد که مرکب از سینئول، سابی‌نن، پینن و سزکوئین ترپن می‌باشد.
میوه اش مرکب از 0/47% از این اسانس است.

از مواد رنگی موجود در گیاه که فلاونهای محلول در آب هستند عبارتند از ویتکسین و ویتکسینین.
فلاونوئیدها و آلکالوئیدها نیز از عصاره این گیاه جداسازی شده‌اند.
میوه، برگ میوه اش قاعده آور بوده ریشه اش مقوی خلط آور و تب بر است.
گرم و خشک، در درجه سوم ورم کبد، سنگ کلیه، امراض طحال، گرفتگی رجم، بیماری‌های کلیه، کاهنده نیروی جنسی (هدایه)
ضد نفخ، ضد ورم، گرفتگی‌های جگر و طحال، پاد زهرنیش حشرات، دردهای طحال، دردهای رجم، ضد خستگی، افزایش شیر مادر (الابینه)
باد شکن، ضد خستگی، باز کننده گرفتگی‌های طحال

ترکیبات شیمیایی

بخش موثر اندام گیاه

اثرات فارماکولوژیک در طب مدرن

درجه سردی و گرمی

خواص درمانی

عوارض جانبی و موارد احتیاط

و کبد، خواب آور،
سر درد، دردهای
رَجم، پاد زهر نیش
حشرات و گاز
گرفتگی سگ هار
(قانون)
مصرف این گیاه در
حاملگی ممنوع
است.

در دوران شیردهی
با احتیاط مصرف
شود.

1. الالبنيه عن
الحقایق الادویه،
ابومنصور موفق
هروی، انتشارات
دانشگاه
تهران، 1371، ص

2. هدایه المتعلمین
فی الطب، ابوبکر
اخوینی بخارائی، به
کوشش جلال
متینی، انتشارات
دانشگاه فردوسی
مشهد، 1371

3. قانون فی الطب،
ابن سینا، ترجمه
عبدالرحمن
شرفکندی تهران:
انتشارات سروش
(صدا و سیما)، چاپ
نهم، 1389، ج2، ص

4. گیاهان داروئی،
ژان ولاگ –
ژیری استودولا
مترجم: ساعد زمان
– انتشارات
ققنوس، چاپ
پنجم، 1382، ص

5. معارف گیاهی،
کاربرد گیاهان در
پیشگیری و درمان
بیماریها، حسین میر
حیدر، تهران: دفتر
نشر فرهنگ
اسلامی، چاپ
پنجم، 1385،
ج6، صص

6. گیاهان داروئی،
زرگری، ع. ج 2.
انتشارات دانشگاه،

منابع

تهران، 1373. ص
300-298
7. شناخت گیاهان
دارویی و معطر
ایران، ولی الله
مظفریان، انتشارات
فرهنگ معاصر، چاپ
اول، 1391، ص
1254.